

Operatsioonihaava hooldus

See infoleht annab Teile teadmisi ja soovitusi operatsioonihaava hoolduseks kodustes tingimustes. Teabe eesmärk on soodustada haava paranemist ja vältida põletiku teket.

Operatsioonihaav on haav, mis on tekkinud kirurgilise ravi ajal või haava kirurgilise töötamise tagajärjel. Haav suletakse operatsioonil ja loetakse väliskeskonnale sulgunuks 24-48 tunni pärast.

Operatsioonihaav vajab kodus hooldamisel hügieenireeglite järgimist ning rahu: hoidke haav puhas ja kuiv, soovi korral sidemes või haavaplaastriga kaetuna kuni haavaõmbluste eemaldamiseni.

Haaval olevat sidet tuleb vahetada, kui veri või haavaeritis on sidemest läbi imbunud või kui side on määrdunud või märgunud.

Ilma vajaduseta ärge haavasidet vahetage!

Haavahooldus ja hügieen

Haavahoolduses on oluline puhtus. Alati enne haavaga tegelemist peske korralikult käed, võimaluse korral kasutage käteantiseptikumi juhendi kohaselt.

- Esimene haavahooldus ja haavaplaastrite vahetus tehakse operatsioonijärgsel päeval.
- Puhastage haav pestes või haavaloputusvahendiga loputades.
- Duši alla võite minna 48 tundi pärast operatsiooni.
- Haavaplaaster eemaldage alati enne duši alla minekut.
- Haava piirkond kuivatage kergelt puhta käterätikuga tupsutades.
- Kui haava pesta ei ole võimalik, siis puhastage see haavaloputusvahendiga loputades (soovitavalt toasooja steriilse 0,9% NaCl-lahusega, saadaval apteegis).

- Vajaduse korral asetage haavale uus steriilne haavaplaaster või side nii, et selle liimiosa kleepuks tervele nahale ning side või haava padi oleks kindlalt haava peal.
- Vältida tuleb haava hõõrumist ja muljumist.
- Sauna, vanni ja ujuma võib minna siis, kui kõik haavaõmblused on eemaldatud ja haavad paranenud.

Haavaõmbluste eemaldamine

- Haavaõmblused eemaldatakse 7-15 päeva pärast polikliinikus või perearsti juures. Haavaõmbluste eemaldamise aja ütleb Teile raviarst.
- Haavaõmbluste eemaldamise järel haavale asetatud plaastri võib ära võtta ühe ööpäeva jooksul.
- Haav tuleb hoida puhas. Seda ei tohi jõuga hõõruda ja seda peab kuivatama õrnalt ka pärast õmbluste eemaldamist.

Operatsioonihaava põletiku sümptomid

Tavaliselt peaks haava turse, kuumamine ja punetus kaduma teisel-kolmandal operatsioonijärgsel päeval. Haava jälgimine põhineb põletikutunnuste otsimisel, milleks on:

- üldine nõrkus ja halb enesetunne
- palavik
- rohke haavaeritis
- äkiline verejooks haavast
- pikenenud paranemisaeg
- paistes, punane ja valulik haava ümbrus
- mädaeritus haavast
- haava lahtimine haavaõmbluste eemaldamise järel

Kontaktid

E – R perearst või pereõde; ITK haavaõde, tel 620 7244

L – P kl 9 – 17 AS Ida-Tallinna Keskhaigla erakorralise meditsiini keskus

ITK552

Käesoleva infomaterjali on kooskõlastanud kirurgiakliinik 01.01.2020.